

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Karla Šimky a JUDr. Ludmily Valentové v právní věci žalobkyně: **PhDr. H. P.**, zastoupena Mgr. Danielem Procházkou, advokátem se sídlem Božetěchova 9, Olomouc, proti žalované: **Policie České republiky, Správa Severomoravského kraje**, se sídlem 30. dubna 24, Ostrava, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 2. 2007, č. j. 22 Ca 139/2005 – 27,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 2. 2007, č. j. 22 Ca 139/2005 – 27, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 2. 2007, č. j. 22 Ca 139/2005 - 27, byla odmítnuta žaloba, kterou se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhala zrušení fiktivního rozhodnutí Policie České republiky, Správa Severomoravského kraje jako odvolacího orgánu a současně fiktivního rozhodnutí Okresního ředitelství Policie České republiky v Olomouci jako povinného subjektu. Krajský soud v odůvodnění usnesení uvedl, že se zabýval především otázkou, zda došlo ke vzniku fiktivního negativního rozhodnutí a podle jeho názoru lze z ust. § 14 a § 15 zákona č. 106/1999 Sb., ve znění účinném do 22. 3. 2006 (dále jen „zákon o informacích“) dovodit, že povinný subjekt má možnost ve lhůtě pro vyřízení žádosti, tj. i v prodloužené lhůtě, buď žádosti vyhovět a poskytnout požadované informace, nebo žádosti nevyhovět a vydat o tom rozhodnutí, anebo má možnost v této lhůtě věc odložit v souladu s ust. § 14 odst. 3 písm. c) zákona o informacích a pak musí tuto odůvodněnou skutečnost sdělit do 3 dnů žadateli. V daném případě povinný subjekt žádost stěžovatelky odložil v souladu s ust. § 14 odst. 3 písm. c) citovaného zákona a tuto odůvodněnou skutečnost jí sdělil, čímž nemohlo dojít ke vzniku fiktivního negativního rozhodnutí o neposkytnutí informace. Neexistuje tak rozhodnutí, jehož přezkumu a zrušení by se stěžovatelka mohla u soudu domáhat. Pro úplnost krajský soud dodal, že k odložení žádosti stěžovatelky došlo v souladu s právními předpisy.

Proti tomuto usnesení podala stěžovatelka v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Podle jejího názoru došlo k vydání fiktivního rozhodnutí o odepření poskytnutí informace a krajský soud tak chybně aplikoval ustanovení § 14 odst. 5 zákona o informacích. Ze správného výkladu citovaného ustanovení totiž podle stěžovatelky plyne, že správní orgán rozhodující o poskytnutí informace není oprávněn zákonnou 15 denní lhůtu prodloužit, aby následně žadateli sdělil, že není k poskytnutí informace příslušný. Citované ustanovení slouží pouze pro případy, kdy správní orgán zamýšlí požadované informace poskytnout, ale např. pro složitost věci tak nemůže učinit v zákonné lhůtě, a nikoliv pro případy, kdy zamýšlí poskytnutí informace odepřít, popř. žadatele odkázat na jiný orgán. Toto ustanovení o možnosti prodloužení lhůty pro poskytnutí informace zakládá významnou pravomoc orgánu veřejné správy vůči žadatelům a tuto pravomoc nelze pomocí rozšiřujícího výkladu vztahovat na jiné případy, než na které se podle jeho výslovného znění vztahuje. Rozšiřující výklad pravomoci orgánů veřejné správy totiž koliduje s normami ústavního pořádku České republiky, především se zásadou zákonnosti. Stěžovatelka dále namítala, že podání povinného subjektu, jímž byla informována, že není v jeho kompetenci požadované informace poskytnout, je nezákonné i z věcného hlediska. Povinný subjekt totiž požadovanou informaci měl k dispozici, a její znalost byla dokonce nutnou zákonnou podmínkou k řádnému výkonu jeho funkce, což znamená, že byl povinen rozhodnout meritorně. Pokud se tak ovšem v daném případě nestalo a nápravu nesjednal ani odvolací orgán, bylo vydáno fiktivní rozhodnutí o odepření poskytnutí informace, které měl krajský soud zrušit a vrátit k dalšímu řízení. Z výše uvedených důvodů stěžovatelka navrhl, aby napadené usnesení bylo zrušeno a věc byla vrácena krajskému soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené usnesení v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle ustanovení § 14 odst. 3 zákona o informacích povinný subjekt posoudí obsah žádosti a: a) v případě, že je žádost nesrozumitelná, není zřejmé, jaká informace je požadována, nebo je formulována příliš obecně, vyzve žadatele ve lhůtě do sedmi dnů od podání žádosti, aby žádost upřesnil, neupřesní-li žadatel žádost do 30 dnů, rozhodne o odmítnutí žádosti, b) v případě, že požadované informace se nevztahují k jeho působnosti, žádost odloží a tuto odůvodněnou skutečnost sdělí do tří dnů žadateli, c) poskytne požadovanou informaci ve lhůtě nejpozději do 15 dnů od přijetí podání nebo od upřesnění žádosti podle písmena a), a to písemně, nahlédnutím do spisu, včetně možnosti pořídit kopii, nebo na paměťových médiích.

Podle ustanovení § 14 odst. 5 zákona o informacích je možno lhůtu pro poskytnutí informace prodloužit ze závažných důvodů, nejvýše však o deset dní. Závažnými důvody jsou a) vyhledání a sběr požadovaných informací v jiných úřadovnách, které jsou oddělené od úřadovny vyřizující žádost, b) vyhledání a sběr objemného množství oddělených a odlišných informací požadovaných v jedné žádosti, c) konzultace s jiným povinným subjektem, který má závažný zájem na rozhodnutí o žádosti, nebo mezi dvěma nebo více složkami povinného subjektu, které mají závažný zájem na předmětu žádosti. Žadatel musí

být o prodloužení lhůty i o jeho důvodech vždy prokazatelně informován, a to včas před uplynutím lhůty pro poskytnutí informace.

Podle § 15 odst. 4 věta první zákona o informacích jestliže orgán ve lhůtě pro vyřízení žádosti neposkytl informace či nevydal rozhodnutí podle § 15 odst. 1, má se za to, že vydal rozhodnutí, kterým informace odepřel.

V daném případě stěžovatelka podáním, které bylo doručeno povinnému subjektu dne 17. 2. 2005, požádala o poskytnutí informace, kdo byl dozorujícím státním zástupcem podle § 158 odst. 3 tr. ř. v případech, které v tomto podání specifikovala. Dopisem, který byl stěžovateli doručen dne 2. 3. 2005, sdělil povinný subjekt, že v souladu s ust. § 14 odst. 5 písm. c) zákona o informacích prodlužuje lhůtu pro poskytnutí informace o 10 dní, jelikož požadovanou informaci musí zkonzultovat s věcně a místně příslušným státním zastupitelstvím. Následně podáním ze dne 4. 3. 2005, doručeným stěžovateli dne 8. 3. 2005, sdělil povinný subjekt, že po konzultaci s Okresním státním zastupitelstvím v Olomouci dospěl k závěru, že požadovaná informace nespadá do jeho kompetence a stěžovatelka se musí se svou žádostí obrátit na Okresní státní zastupitelství v Olomouci. Poté stěžovatelka podala odvolání proti fiktivnímu rozhodnutí o odepření informace, které bylo doručeno povinnému subjektu dne 17. 3. 2005. Odvolací orgán, jemuž bylo odvolání postoupeno dne 22. 3. 2005, o něm nerozhodl.

Z výše citovaných ustanovení vyplývá, že byla-li povinnému subjektu doručena srozumitelná, konkrétně formulovaná žádost, z níž je zřejmé, jaká informace je požadována, musel tento subjekt neprodleně posoudit, zda se vztahuje k jeho působnosti, a pokud dospěl k negativnímu závěru, žádost odložil a tuto odůvodněnou skutečnost sdělil do tří dnů žadateli. V případě, že povinný subjekt do 3 dnů žadateli nesdělil, že jeho žádost ve smyslu ustanovení § 14 odst. 3 písm. b) zákona o informacích odložil, měl povinnost o ní rozhodnout meritorně. Tuto, byť velmi krátkou lhůtu, nebylo možno prodloužit. Pro úplnost lze uvést, že této skutečnosti si byl vědom i zákonodárce, a proto s účinností od 23. 3. 2006 zákonem č. 61/2006 Sb. lhůtu prodloužil na 7 dnů ode dne doručení žádosti. Pouze lhůtu pro poskytnutí informace mohl podle ust. § 14 odst. 5 zákona o informacích povinný subjekt z důvodů v tomto ustanovení taxativně stanovených prodloužit. Případné výkladové pochybnosti v tomto směru odstranil zákonodárce zákonem č. 61/2006 Sb. tím, že v ustanovení § 14 odst. 7 jednoznačně stanovil, že lhůtu pro poskytnutí informace podle odstavce 5 písm. d), může povinný subjekt prodloužit ze závažných důvodů, nejvýše však o deset dní.

Protože v daném případě povinný subjekt stěžovateli do tří dnů v souladu s ust. § 14 odst. 3 písm. b) zákona o informacích nesdělil, že požadované informace se nevztahují k jeho působnosti a že žádost odkládá, neposkytl jí ve lhůtě pro vyřízení žádosti požadované informace a ani nevydal rozhodnutí podle ustanovení § 15 odst. 1 citovaného zákona, byly naplněny podmínky odst. 4 citovaného ustanovení pro fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o odepření informace. Proto měla Policie České republiky, Správa Severomoravského kraje jako odvolací orgán postupovat, poté co stěžovatelka podala odvolání, podle ustanovení § 16 odst. 3 zákona o informacích.

Pokud krajský soud žalobu stěžovatelky odmítl s tím, že nebyly splněny podmínky řízení, tj. existence rozhodnutí, jehož přezkumu a zrušení by se mohla stěžovatelka u soudu domáhat, je tento jeho právní závěr v rozporu se zákonem. Proto Nejvyšší správní soud napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s.), v němž rozhodne o podané žalobě meritorně.

V dalším řízení je krajský soud vázán právním názorem, který je vysloven v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. října 2008

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně
senátu